Ner 129. ROK 1834. PONIEDZIAŁEK 9 CZERWCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Felicyana M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Prosimir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumura.

Dzien godzina	Barometr na 00,0.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	,, 4. 887	14,0	5,0	Wschodni słaby	Pochmurno	
12	,, 4. 562	20.0	6,3	Pn. Wschodni słaby	,, ,,	
8 3	,, 4. 250	22.2	7,0	,, średni	Chmury	
9	,, 4. 156	+ 16,8	+ 9.0	,, słaby	Pogoda	

Cześć Urzędowa.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
Wolnego Niepodległego i Sciśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W dalszym ciągu budowy traktu Szląsko-Austryacko-Pruskiego, podaje niniejszym do publiczney wiadomości iż w dniu 10 czerwca r. b. o godzinie 10 ranney odbywać się będzie w Biórach Wydziału Licytacya in minus, wypuszczenia w Entrepryzę części traktu wspomnionego, od mostu na rzece Chechle do lasu Moczydłowskiego, w długości sążni Wiedeńsk. 1104 przewodzącego, dwoma kanałami sklepionemi zaopatrzyć się winnego. Która to budowa kosztorysem w summie złp. 13,306 gr. 9 została wyrachowaną. Każdy przeto chęć wzięcia na siebie powyższey entrepryzy mający, w dniu wyżey pomienionem i mieyscu, zaopatrzony w Vadium w ilości złp. 1830 znaydować się, zechce, gdzie równie w godzinach urzędowych tak o planie i kosztorysie, jako też warunkach licytacyi bliższą może powziąść wiadomość.

Kraków 31 Maja 1834 r.

X. Walczyński.
Konwicki sek. wydz.

(2r.)

Cześć Polityczna.

Kraków 8 *Czerwca.* W krótce wychodzić zacznie za pozwoleniem Rządu Krajowego w stolicy naszey, nowe pismo peryodyczne czasowe pod napisem: Temis, którego prospekt do gazety naszey dołączony zostaje. Wydawcą jego i redaktorem ma bydź W. Felix Słotwiński doktór oboyga praw, professor prawa Rzymskiego i kościelnego, dziekan wydziału prawnego w uniwersyt: Jagiellońskim. Samo imie autora, tak zaszczytnie znanego w literaturze naszey z wielu dzieł naukowych, za które monarszą nawet nagrodą został przed kilku laty udarowany, jest naylepszą rękoymią użyteczności pod względem naukowym i literackim, zapowiedzianego pisma.

Paryż 26 *Maja.* Minister woyny, wydał okólnik do wszystkich prefektów departamentów, w którym ich uwiadamia, że jenerałowie dowodzący w departamentach, odebrali od niego rozkaz, aby we wszelkich przypadkach zagrażających niebezpieczeństwem spokoyności publiczney, powoływali natychmiast wszystkich woyskowych, mających na czas nieograniczony udzielone sobie urlopy, bądź całkowicie, bądź częściowo, do służby czynney powołali.

Dnia 27 *Maja.* Wczoray w południe J. K. Mość przybył do miasta, i pracował z ministrami woyny, handlu i oświecenia.

Xiążęta Orleans i Nemours, odbyli wielką mustrę piechoty na placu Marsa, mając w swoim orszaku wielu adjutantów i jenerałów. —

Gwardya narodowa w mieście Alby departamentu Tarn ma bydź rozwiązaną z powodu, iż niechciała obchodzić uroczystości imienin królewskich.

Mówią że tey chwili admirał Roussin nadesłał Rządowi depesze, w których donosi, iż się obawiać potrzeba powtórnego zerwa_

nia stosunków między Portą Ottomańską i baszą Egiptu. Ostatni chciał w tych czasach zaciągnąć znaczną pożyczkę, zapewniając rękoymią, na dochodach Egiptu. Atoli sułtan oświadczył, że Mechmed Ali będąc tylko wazalem Porty, nie ma prawa ofiarować w zastaw Egiptu. Tym sposobem plan Mechemeda zupełnie upadł i teraz się obawiać trzeba, że się na nowo ogłosi niepodległym względnie Porty, i że z tąd nowa woyna powstanie.

Dziennik *Messager* mówi z tegoż powodu: »Urzędowe i prywatne listy okazują, że na całym Lewancie nadzwyczayne widać poruszenie sił morskich. — Flotta turecka ma bydź znacznie powiększoną. — Część wojennych okrętów rossyiskich wypłynęła ze swoich portów i czyni obroty na całém morzu czarnem dla ćwiczenia swych ludzi; reszta jest naprawianą i uzbrajaną. Flotta Egipska, składa się z dziewięciu okrętów linijowych: *Musr i Akka* liczą po 138 dział, — Mesallet, Kebireh, Mensurach, Homs, Koniah, i Beilan po 100 dział; prócz tego jest 7 fregat, 5 korwet i 18 brygów kutrów i brenderów, oraz 300 okrętów przewozowych. Wszystkie te okręty są dopiero od trzech lat wybudowane przez P. Cerisy i znaydują się w naylepszym stanie. Mutusch pasza dowodzi flottą egipską, od czasu jak admirał Osman, przeszedł na stronę sułtana.

Dnia 28 *Maja*. Wczoray J. K. Mość prezydował w Neuilly na dwugodzinnéy radzie gabinetowéy.

W drodze nadzwyczaynéy nadeszła tu gazeta dworska madrycka która donosi, że wyrokiem królowéy w Aranguez dnia 19 maja wydanym, dzienniki: *el Universal*, *el National*, *el Eho de la Opinion i el Tempo*, (wszystkie cztery na wzór francuzkich tegoż imienia) zakazane są, z powodu, że rozsiewały zasady przeciwne ustawom krajowym.

W Madrycie rozeszła się pogłoska, że obadwa infanci (Don Miguel i D. Carlos.) zbliżają się do granicy hiszpańskiéy. (*) Słychać także iż wice-hrabia Santarem, odebrał rozkaz od swego pana, aby się udał do Lizbony, celem rozpoczęcia układów. *(G.P.S.)*

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

Petersburg 21 *Maja*. J. W. Cesarzewicz W. Xiąże Następca Tronu, przesłał na ręce jenerała gubernatora Moskwy, dla ubogich tey drugiey stolicy państwa 50,000 rubli. —

Reskrypt od J. C. M. Cesarzewicza Następcy, jest treści następującéy:

»*Xiąże Dymitrze Włodzimierzowiczu*. »Doszedłszy lat zupełnych, miałem szczęście wykonać przysięgę na wierność N. Cesarzowi Jmci, Rodzicowi Mojemu i w Osobie Jego, ulubionéy Rossyi. Pragnąc oznaczyć jakimkolwiek, chociażby nie dla wielu pożytecznym czynem, dzień ten, od którego zaczyna się prawdziwe życie moje, przesyłam wam, 50,000 rubli, z prośbą ażebyś rozdał je tym niedostatnim mieszkańcom Moskwy, którzy będą uznani za naypilniéy potrzebujących pomocy. Chciałbym razem, iżby to było niejaką oznaką tych uczuć, które mię przywięzują do pierwotnéy (*) stolicy naszéy: Moskwa jest bowiem ukochaném mieyscem mego urodzenia: Bóg mi dał życie w Kremlu. Oby też On dozwolił, iżby ziściła się ta wróżba; iżbym w pozostających mi latach młodości mógł skutecznie przygotować się do oczekujących mię obowiązków; iżbym, wypełniając je w czasie późnieyszym, mógł zasłużyć na pochwałę mojego Pana i Oyca, jako syn wiernie poddany, a na szacunek Rossyi, jako Rossyanin, całém sercem przywiązany do ukochanéy oyczyzny.» Zostaję stale wam przychylnym.

(Podpisano) *Alexander*.

N. Pan potwierdzić raczył zapis jenerała Arakczejewa w summie 50,000 r. assygnacyjnych w nagrodę dla autora który w roku 1835, to jest w lat sto po zgonie wieczney pamięci Cesarza Alexandra Pawłowicza, napisze w języku rossyiskim naylepszą historią panowania tego Monarchy, pod względem jey dokładności, autentyczności, i czystości stylu. Powyższy zapis ulokowany na 4 procent, przyłączając coroczną prowizyę do kapitału, a zatem z procentem od procentu, wyniesie z czasem oznaczonym 1,918,960 rubli, z których ¼ część ma bydź obróconą na koszta druku, oraz przekładu na język niemiecki i francuzki, a zaś ¾ części (1,439,220 rubli), staną się nagrodą uwieńczonego przez akademią pisarza. Kapitał będzie złożony na banku krajowym, a akademia ogłosi w roku 1915 konkurs w kraju i za granicą, aby zaymujący się tém dziełem, mieli 10 lat czasu do pracy. Powyższy zapis jest datowany

*) Tym sposobem sprawdziłyby się pomysły tygodnika politycznego berlińskiego, w gazecie naszéy Nr. 124 umieszczone.

(*) Moskwa ma tytuł pierwotnéy stolicy.

dnia 2 kwietnia 1833 roku we wsi Gruzino, w święto Zmartwychwstania Zbawiciela świata. — (*G. C. W.*)

Paryż 22 *Maja.* Słychać, że Pan Laurence jest przeznaczony do przewodniczenia wydziałowi sądowniczemu w Algierze.

Mówią, że nowe instrukcye, przesłane Panu Rumigny, posłowi naszemu w Szwaycaryi, są zupełnie odmienne od tych, jakie mu podczas ministerstwa xięcia Broglie udzielono.

Komissya instrukcyina w sprawie ostatnich burzycieli, jest bardzo czynna. Baron Pasquier przyjeżdża codziennie o godzinie 11 rano na posiedzenia, które trwają bez przerwy do godziny 5. Dotąd aresztuje policya wiele osób i przetrząsa różne domy; nie odkryto jednak nic ważnego. Sąd izby parów upoważnił Pana Lallemand, prezesa trybunału w Luneville, do przesłuchania wszystkich w tamteyszém więzieniu znaydujących się osób i świadków. Między innymi są tam uwięzieni 2 oficerowie i 24 podoficerów, obwinieni o należenie do zaburzeń lub o kierowanie niemi.

Wybory na oficerów gwardyi narodowéy, nie wypadają w wielu miastach, według życzenia rządu. W Grenobli i w Angouleme, obrano samych prawie stronników opozycyi.

Podług ostatnich doniesień z Madrytu, Merino ukrywał się w klasztorze San Juan d'Ortegor, jednakże mimo nayskrupulatnieyszego śledztwa, nie umiano go wyśledzić. (*G. W.*)

Londyn 21 *Maja.* — *Times* powiada, z powodu panujących sporów o bank amerykański, między innemi co następuje: »Nie bronimy ani banku krajów Ziednoczonych Ameryki, ani żadnego innego. Bydź może, iż sięgał do zbyt dalekiey władzy, że przywłaszczał sobie przewagę bogactw, że mieszał się do wyborów, że nawet, jak powiada prezydent, przekupywał redaktorów gazet, ażeby wspierali jego sprawę i o potrzebie odnowienia przywileju pisali; to wszystko bydź może. Jednakże nie można zaprzeczyć, że w czasie zaprowadzenia swego, znalazł wielki nieład w interessach pieniężnych całego kraju związkowego, że zaprowadził jednostayność i przez lat 16 nie dozwalał żadnych nadużyć mnieyszym bankom, i że dotąd jest bezwątpienia jednym z naybezpiecznieyszych banków z tamtey strony Atlantyckiego oceanu.»

Okręt parowy *Ruto* dowodzony przez porucznika Sullivan, stoczył świetną bitwę na wysokości morza pod Bonny, z okrętem hiszpańskim wiozącym niewolników czarnych, któren zabrany został.

Z Lima odebrano listy datowane 10 i 15 stycznia. Donoszą w nich o rewolucyi w d. 3 nastąpioney. Prezydent jener. Gamarra, którego czas urzędowania z dniem 20 grudnia upływał, poddał się pozornie zwierzchnictwu nowego prezydenta Orbegozo, a tymczasem knuł przeciwko niemu spisek, w zamiarze postawienia na urzędzie naczelnika (Xefe Supremo) byłego ministra woyny jenerała Bermudez. Postanowiono aresztować Obergozo, i uwięzić go w warowni Callao, którey gubernator jener. Bargas i wicegubernator, należeli do zmowy. Wcześnie o tém zawiadomiony Obergozo, uprzedził swoich przeciwników, udawszy się do twierdzy Callao, aresztował tam obudwóch jéy kommendantów, w czém był przez załogę i przez mieszkańców wspiérany. Tymczasem gdy on bawił w warowni, ogłosił się w Lima jen. Bermudez naczelnikiem rządu. Tym sposobem został przerwany związek między warownią a stolicą, gdy jednakże tak Bermudez jak Gamara nie znaleźli przychylnych ani w stolicy ani w kraju, a nawet nie mogą zupełnie zawierzać garstce swojego woyska; jest nadzieja, że spokoyność w krótce przywrócona będzie. Lud nie miał żadnego udziału w tym buncie. Nie wątpiono, że Obergozo mógł był z łatwością opanować Lima, nie chciał jednak tego czynić, unikając krwi rozlewu.

Kontradmirał Sosias Rowley ma polecenie baczyć na poruszenia floty przeznaczoney do blokowania wyspy Samos, i inney o przeznaczeniu którey nie miano dotąd dostateczney wiadomości.

Hieronim Napoleon i syn jego odbywają podróż w stronie północney Anglii; w Birmingham oglądali fabryki.

Gazety wychodzące w Buenos-Ayres, umieściły pod dniem 18 stycznia, protestacyę tamteyszego rządu, przeciwko zajęciu wysp Falklandzkich (wyspy skaliste na północ cieśniny Magiellańskiey.) przez anglików.

Bruxella 22 *Maja.* — Król i królowa wyjeżdżają w przyszłym tygodniu do Paryża; król wróci za dni kilka, a królowa na dłuższy czas pozostanie.

Minister spraw wewn. doniósł na dzisieyszém posiedzeniu izby reprezentantów o zeyściu królewicza Następcy tronu. Izba postanowiła znaydować się *in corpore* na obchodzie pogrzebowym i podać adres do króla. — Naczelny dowódzca gwardyi narodowych belgijskich, Vanderlinden Hooghvorst, wezwał je do noszenia oznaki żałobnéy, z powodu śmierci młodego królewicza. Pojutrze odbędzie się obchód pogrzebowy, według programu ogłoszonego w *Monitorze*. Na przybranie kościołów ś. Michała i ś. Guduli potrzeba 5000 metrów (7500 łokci) merynosu czarnego, a 1000 łokci do pałacu królewskiego. We wszystkich składach bruxelskich nie było tey materyi tak wiele, użyto więc inney.

Jenerał Goblet przyjechał dziś do Bruxelli. —

Pułkownik Osboin, jak mówią jeden z redaktorów dziennika *Tribune*, który tu przybył i chciał jechać do Anglii, został aresztowany, pomimo że był opatrzony paszportem francuzkim.

Lynx zapewnia, i zwraca uwagę publiczną że rząd papiezki nie zaręcza ani kapitału, ani wypłaty procentów mającego się utworzyć nowego banku w Rzymie.

Dnia 17 *Maja.* — Monitor dzisieyszy donosi w powtórnym wydaniu z zamku Laeken z d. 16 Maja wieczorem o 11 godzinie, że młody syn króla w skutek gwałtownych kurczów zszedł z tego świata. *(G. W.)*

Kopenhaga. Mówią tu, że po poróżnieniu się xięcia Fryderyka Duńskiego z królem, ma nastąpić ogłoszenie względem przeniesienia następstwa tronu na dom xiążąt Hessen-Filipsthal. *(G. C. W.)*

Bern 8 *Maja.* Sprawujący interessa Szwaycaryi przy dworze austryjackim baron Wildegg, pisał pod d. 21 kwietnia do prezesa i rady kantonu przzydującego, między innemi co następuje: »Co się tycze wychodniów bawiących w Szwaycaryi, przedmiot ten nie był jeszcze na plenarnem zebraniu kongresu ministerialnego roztrząsany, ale nota powtórna niemieckich krajów sąsiednich, mająca się podać kantonowi prezydującemu, już jest gotowa, a do tego ma bydź napisana w wyrazach bardzo dobitnych. W ogólności, sprawa Szwaycaryi zaymuje w wysokim stopniu uwagę dyplomatów zgromadzonych w Wiedniu, ktorzy zgadzają się na utrudzenie związku z Szwaycaryą, ale dotąd nie było wzmianki o woyskowém obsadzeniu granic. Życzyć należy, ażeby wczesném przyjęciem stosownych środków zapobieżono podobnemu postąpieniu ze strony mocarstw sąsiednich, bowiem nie można wątpić, że ściśle dopełnienie takowego, dotkliwie uczućby się w Szwaycaryi dało. — Nadto można bydź pewnym, że gdyby takie postąpienie dworów nie okazało się dostateczném, te, zwłaszcza po ostatnich wypadkach w Lugdunie, nie wahałyby się użyć środków daleko surowszych. — Mówią tu także, iż niezadługo i Francya inney się chwyci polityki względem kraju naszego, w którym nietylko znaydują schronienie nieprzyjaciele teraźnieyszego rządu francuzkiego, ale nadto wiele gazet szwaycarskich dopuszcza się ogłoszeń artykułów podkopujących zasady istnienia tegoż rządu. W ogólności wskazują niektóre symptomata dość widocznie, że mocarstwa są zdecydowane użyć takich przeciwko Szwaycaryi środków, przez które, nienaruszając bytu i samodzielności tego kraju, potrafią usunąć z niego wszelkie pośrednie i bezpośrednie zamachy, grożące niepokojem krajom sąsiednim.

Na posiedzeniu wielkiey rady kantonu tuteyszego, postanowiono w rzeczy wychodniów: »Że ci wszyscy, którzy mieli osobisty lub czynny udział w napaści na Sabaudyą, nie będą cierpiani w granicach rzeczypospolitéy. Narady w tym przedmiocie były nader ożywione, i gdyby nie Pan Tscharner, woyt kantonu, który w wymownym głosie dowiódł potrzebę zastósowania się do żądań kantonu prezydującego, powyższy wniosek byłby się nie utrzymał. *(G. C. W.)*
